

Predkladacia správa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky o záujme Slovenskej republiky udeliť národné vízum vysokokvalifikovaným štátnym príslušníkom tretích krajín (ďalej len „návrh nariadenia“) ako vykonávateľ Reformy pobytovej a pracovnej legislatívy Komponentu 10 Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky určený úlohou C.8. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 221 z 28. apríla 2021.

Cieľom predmetnej reformy Komponentu 10 je skrátiť a výrazne zjednodušiť procesy získania pracovného povolenia a povolenia na pobyt pre vysokokvalifikovaných štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane ich rodinných príslušníkov, a to využitím zrýchlenej schémy pre národné víza (D) v záujme Slovenskej republiky.

Právnu úpravou sa navrhuje umožniť udelenie národného víza štátnym príslušníkom tretích krajín z dôvodu záujmu Slovenskej republiky na účel hľadania si zamestnania a na účel zamestnania, ktorí sú absolventmi

1. popredných svetových vysokých škôl alebo výskumných inštitúcií alebo absolventmi vysokých škôl v Českej republike alebo v Slovenskej republike alebo
2. vysokoškolského štúdia a ktorí budú zamestnaní v zamestnaniach vyžadujúcich si vysokú kvalifikáciu, a ktoré majú zároveň vysokú pridanú hodnotu pre hospodárstvo Slovenskej republiky (napr. odborníci v oblasti IT, odborníci v odvetviach s vysokou pridanou hodnotou, lekári).

Tieto kategórie štátnych príslušníkov tretích krajín budú oprávnené na základe udeleného národného víza vstúpiť na územie Slovenskej republiky za účelom hľadania si zamestnania, t.j. nebudú povinné na tento účel preukazovať sa pracovnou zmluvou. V prípade nájdenia si zamestnania budú oprávnené nastúpiť do zamestnania ihneď na základe národného víza na účel zamestnania, ktoré im bude udelené na počkanie.

Množina popredných svetových vysokých škôl bola určená so zreteľom na potreby transparentnosti, nezaujatosti, inkluzívnosti a aktuálnosti. Tri zvolené rebríčky vysokých škôl, the Times Higher Education (THE), the Academic Ranking of World Universities (ARWU, tzv. šanghajsky rebríček) a Quacquarelli Symonds (QS), sú aj v rámci akademickej obce považované za rebríčky s celosvetovo najväčším vplyvom. Vo výslednom okruhu figurujú univerzity, ktoré sa umiestnili do 500. miesta v aspoň jednom z týchto rebríčkov v poslednej zverejnenej verzii daného rebríčka v roku predchádzajúcom roku platnosti nariadenia.

Zamestnania vyžadujúce si vysokú kvalifikáciu a ktoré majú zároveň vysokú pridanú hodnotu pre hospodárstvo Slovenskej republiky, boli určené na základe medzinárodnej definície vysokokvalifikovaných zamestnancov, požiadavky, aby priemerná mzda príslušnej profesie dosiahla aspoň 1,5-násobok celonárodnej priemernej mzdy a na základe ďalšieho zosúladenia s hospodárskymi záujmami Slovenskej republiky. Vo výslednom zozname profesií je tak zastúpených 56 podskupín povolání z hlavnej triedy ISCO-08 1 a 2 (štvormiestne kódy). Ide o profesie, ktoré možno podľa obsahu práce rozdeliť na (i) riadiacich pracovníkov, (ii) profesie v IT s vysokou pridanou hodnotou, (iii) profesie v zdravotníctve s vysokou pridanou hodnotou, (iv) vedcov a výskumníkov a (v) ostatných technických špecialistov.

V kalendárnom roku 2022 sa navrhuje udeliť súhrne najviac 3 000 národných víz. Platnosť parametrov a podmienok sa navrhuje na obdobie roka 2022 s možnosťou jeho

aktualizácie pre nasledujúci rok z dôvodu potreby zohľadnenia aktuálnej situácie na trhu práce v Slovenskej republike v jednotlivých rokoch a aktualizácie zoznamu vysokých škôl. Účinnosť nariadenia sa navrhuje od 1. apríla 2022.

Návrh nariadenia vlády je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, a súčasne je v súlade s právom Európskej únie, ako aj s revidovanou smernicou o modrých kartách.

Predložený návrh nariadenia vlády nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyv na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana a na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.